

IVELAND KOMMUNE

Teknisk avdeling

200800084-24
A: 312

Norges vassdrags- og energidirektorat NVE
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Att. Eilif Brodtkorb

Vår ref:
2006/123 - 0

Saksbehandler:
Helge Håverstad, ☎ 37961214

Arkivkode:
S10

Dato:
22.09.2008

Høringsuttalelse - Utvidelse av Iveland Kraftverk

Viser til brev fra NVE datert 06.03.2008 i forbindelse med Agder Energi's søknad om utvidelse av Iveland kraftverk, Iveland kommune i Aust – Agder. Videre til Deres brev datert 30.04.2008 i forbindelse med utsatt høringsfrist til 5. september 2008, samt henvendelse fra AE om ytterligere utsettelse bekreftet av NVE i e- post den 03.09.08.

Kommunestyret har behandlet høringsuttalelsen, og fattet i møte den 17.09.08 sak 44/08 følgende vedtak:

Kommunestyret har foretatt en bred vurdering av søknaden fra Agder Energi Produksjon AS om konsesjon for en utvidelse av Iveland kraftverk. En konsesjon vil bli gitt på ubegrenset tid, og de naturinngrep som vil følge med en utbygging vil være av varig karakter. Det påligger derfor kommunestyret å foreta en avveining av de samlede fordeler og ulemper ved en utbygging som omsøkt, i et langsiktig perspektiv.

Basert på et slikt vurderingsgrunnlag og hensett til de fordeler og ulemper som etter det opplyste vil følge med en utbygging, er det kommunestyrets syn at de samlede ulemper på lang sikt vil overstige de samlede fordeler. På denne bakgrunn må kommunestyret motsette seg at det gis konsesjon som omsøkt.

Det vises for øvrig til saksutredningen som følger vedlagt.

Med hilsen
Iveland kommune

Helge Håverstad
teknisk sjef

Kopi:

Agder Energi Produksjon AS v/ Leif Ottar Tveito, Serviceboks 603 4606 KRISTIANSAND
Advokatfirmaet Hjort DA v/ Stein Erik Stinessen, Postboks 471 Sentrum, 0105 OSLO

Arkiv: S10
Saksmappe: 2006/123 -2047/2008
Saksbehandler:
Dato: 10.09.2008

Saksframlegg

Iveland kommune

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
44/08	Kommunestyret	17.09.2008

Høringsuttalelse - Utvidelse av Iveland Kraftverk

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret har foretatt en bred vurdering av søknaden fra Agder Energi Produksjon AS om konsesjon for en utvidelse av Iveland kraftverk. En konsesjon vil bli gitt på ubegrenset tid, og de naturinngrep som vil følge med en utbygging vil være av varig karakter. Det påligger derfor kommunestyret å foreta en avveining av de samlede fordeler og ulemper ved en utbygging som omsøkt, i et langsiktig perspektiv.

Basert på et slikt vurderingsgrunnlag og hensett til de fordeler og ulemper som etter det opplyste vil følge med en utbygging, er det kommunestyrets syn at de samlede ulemper på lang sikt vil overstige de samlede fordeler. På denne bakgrunn må kommunestyret motsette seg at det gis konsesjon som omsøkt.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 17.09.2008

Behandling:

Representantene Per Olav Engen og Øyvind Skaiaa reiste habilitetsspørsmål i forhold til denne saken

Begge representantene forlot møtet.

Kommunestyret, 15 representanter, fant representantene Per Olav Engen og Øyvind Skaiaa som habile i saken.

Representantene tiltrådte møtet.

Per Olav Engen fremmet følgende nytt forslag til vedtak:

Kommunestyret har vurdert søknaden fra Agder Energi Produksjon AS om konsesjon for en utvidelse av Iveland kraftverk.

En konsesjon vil bli gitt på ubegrenset tid, og de naturinngrep og ressursutnyttelser som vil følge med en utbygging, vil være av varig karakter. Det påligger derfor kommunestyret å foreta en avveining av de samlede fordeler og ulemper ved en utbygging som omsøkt, i et langsiktig perspektiv.

Basert på et slikt vurderingsgrunnlag og hensett til de fordeler og ulemper som etter det opplyste vil følge med en utbygging, er det kommunestyrets standpunkt pr. dags dato at

de tiltak som er fremkommet i forhandlingen med AEP (se vedlegg 2) er en forutsetning for å gi konsesjon.

Per Olav Engen fremmet deretter følgende endringsforslag til rådmannens saksframlegg.

I pkt. om "Konsesjonskraft", s. 4 i saksframlegget, tas nest siste setning ut "Iveland kommune vil heller ikke kunne få konsesjonskraft etter dagens regelverk, jf. Vannressursloven § 19 annet ledd som unntar vassdragsreguleringsloven § 12 nr. 15 om konsesjonskraft fra konsesjonsreglene i denne saken."

I pkt. om "Minstevannsføring", s. 6 i saksframlegget, tas hele avsnittet ut.

I pkt. "Manøvrering", s. 7 i saksframlegget, endres andre avsnitt, andre setning til: Praksis med stadige vannstandsendringer vil få negative konsekvenser for beboere, hyttebrukere og andre brukere av vannet.

Følgende foreslås tatt inn på side 7 eller 8:

- Terskel i elvestrekningen:
Man oppfordrer NVE til å vurdere pålegg om 2-3 terskler på strekningen Gåseflå dam til Skaiåevja.
- Dalanekilen:
Det kreves tiltak for å redusere de høyeste strømningshastighetene som er beskrevet i konsesjonssøknaden.
Dalanekilen er et spesielt sted å kunne ferdes med båt. Det bør gjøres tiltak slik at dette ikke må opphøre. Det vil være gunstig for lokale beboere, hyttebrukere og for allment friluftsliv.
- Vei til eksisterende inntak:
Kommunen ser det som mest gunstig å unngå bro over munningen til Dalanekilen.
Derfor bør vei fra nytt inntak, videre over heia til eksisterende inntak grundig vurderes.
- Tipper:
Kommunen har vært i dialog med AEP angående disponering av tunellmassene. Dette berører flere av de omsøkte tippstedene, og kommunens behov vil bli beskrevet ved en senere anledning.
Slik kommunen nå vurderer det, må Tipp Frøysåna reduseres til et max volum på 20 000 kbm, for å tilpasses omgivelsene. Tippen tilpasses omgivelsene og sås til.
- Teknisk installasjoner:
I kraftstasjonsområdet er det planlagt plassering av hovedtransformator og høyspent koblingsanlegg. Kommunen forutsetter en bedre miljø og omgivelsetilpasset plassering av disse installasjonene enn det som beskrives i konsesjonssøknaden.

Votering ;

Det ble votert over rådmannens innstilling mot forslaget fra Per Olav Engen:

Rådmannens innstilling:	13 stemmer
Per Olav Engens forslag:	4 stemmer

Per Olav Engens endringsforslag til rådmannens saksfremlegg:
3 stemmer for, 14 stemmer mot.

Vedtak:

Kommunestyret har foretatt en bred vurdering av søknaden fra Agder Energi Produksjon AS om konsesjon for en utvidelse av Iveland kraftverk. En konsesjon vil bli gitt på ubegrenset tid, og de naturinngrep som vil følge med en utbygging vil være av varig karakter. Det påligger derfor kommunestyret å foreta en avveining av de samlede fordeler og ulemper ved en utbygging som omsøkt, i et langsiktig perspektiv.

Basert på et slikt vurderingsgrunnlag og hensett til de fordeler og ulemper som etter det opplyste vil følge med en utbygging, er det kommunestyrets syn at de samlede ulemper på lang sikt vil overstige de samlede fordeler. På denne bakgrunn må kommunestyret motsette seg at det gis konsesjon som omsøkt.

SAKSUTREDNING

1. Sammen drag

Etter en samlet vurdering finner rådmannen at slik situasjonen fremstår for Iveland kommune i dag, med den usikkerhet som hersker omkring et mulig nærings- og fond i den størrelse Iveland kommune mener er rimelig, gjør at det er vanskelig å ta stilling til om AEPs planlagte utvidelse av Iveland kraftverk medfører fordeler som samlet sett overstiger de samlede ulempene sett fra Iveland kommunes ståsted, og sett i et lengre tidsperspektiv.

Slik saken i dag foreligger opplyst for kommunen, vurderes det slik at denne usikkerheten bør føre til at kommunestyret motsetter seg en konsesjon i tråd med konsesjonssøknaden.

2. Bakgrunn – konsesjonssøknaden og kommunens oppgave

2.1 Kort presentasjon av utvidelsen

Agder Energi Produksjon AS ("AEP") har sendt søknad til NVE om konsesjon etter vannressursloven for utvidelse av Iveland kraftverk. Utvidelsen av kraftverket innebærer bygging av en ny tilløpstunnel samt plassering av et nytt aggregat i fjell like nord for eksisterende Iveland kraftverk. Samlet vil utvidelsen medføre en årlig produksjonsøkning i Iveland kraftverk med ca. 160 GWh. Dagens produksjon vil med andre ord øke til ca. 500 GWh gjennom den planlagte utvidelsen. Dersom AEP gis konsesjon for utvidelse av Iveland kraftverk, vil en slik konsesjon gis på ubegrenset tid og således være evigvarende. Den nye tilløpstunnelen får inntak i Dalanekilen og vil bli ca. 2 km lang. Videre er det planlagt at avløp fra det nye aggregatet skal føres via en ca 160 m lang tunnel og ca 70 m lang kanal ut i Skaiåevja rett vest for dagens utløp. Kraftverkets maksimale slukeevne vil økes med ca. 100 m³/s fra dagens 116 m³/s til 216 m³/s. Dette medfører at vannføringen på strekningen mellom Gåseflådammen og Skaiåevja vil bli sterkt redusert. Det fremgår av AEPs søknad at det må antas at det gjennomsnittlige vannslippet vil reduseres fra dagens 25 uker per år til 3 uker per år. Videre vil strømningsforhold og isforhold i Dalanekilen bli endret etter utvidelsen. I tillegg vil utvidelsen av Iveland kraftverk medføre et omfattende uttak av masser og plassering av overskuddsmasser i dagen.

Den planlagte utbyggingen vil kreve samlede investeringer i kommunen på om lag 430 mill kroner.

2.2 Kommunestyrets oppgave

Kommunestyrets oppgave er å ta stilling til om de samlede fordeler ved utvidelsen overstiger de skader og ulemper som utvidelsen medfører. Rådmannen finner innledningsvis grunn til å fremheve vannressursloven § 25, som angir at det skal finne sted en bred interesseavveining ved vassdragsmyndighetenes avgjørelse av om konsesjon skal gis:

"Konsesjon kan bare gis hvis fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet.

Når et tiltak er av varig karakter eller av andre grunner kan få mer langsiktige virkninger, skal kravet i første ledd være oppfylt på lengre sikt." (understreket her)

For kommunen er det viktig å fremheve at det er fordelene og skadene/ulempene lokalt som er temaet for kommunestyrets interesseavveining, med andre ord om utvidelsen medfører fordeler for Iveland kommune og kommunens innbyggere som samlet sett veier opp for de ulempene utvidelsen medfører i kommunen.

3. Prosessen frem til i dag

Iveland kommune har vært i løpende dialog med AEP for å tilrettelegge et best mulig grunnlag for kommunestyrets vurdering av konsesjonssøknaden. Iveland kommune har gjennom denne prosessen blant annet søkt å fremforhandle en utbyggingsavtale med AEP. Formålet med en slik avtale er å sørge for en best mulig samordning av de investeringer og anleggstiltak som følger med en utbygging, ift kommunale behov og interesser. Det har videre vært et formål for kommunen å sikre at AEP legger igjen varige verdier i kommunen som kompensasjon for at AEP gis rett til å utnytte kommunens naturressurser. Samlet sett er formålet at kommunestyret gjennom et tilbud om utbyggingsavtale fra AEP gis en sikkerhet for hvilke fordeler som vil tilflytte kommunen ved en utbygging. Det gir kommunestyret et bedre beslutningsgrunnlag når det skal tas stilling til konsesjonssøknaden. Et sentralt moment har vært at AEPs inngrep vil være evigvarende. Videre har det vært både kommunens og AEPs oppfatning at et omforent tilbud om utbyggingsavtale fra AEP til kommunen vil være et konkret og håndfast element å forholde seg til når den samlede interesseavveining skal foretas.

Det har vært avholdt 3 møter mellom Iveland kommune og AEP – 20. mai 2008, 25. august 2008 og 1. september 2008. Iveland kommune har i dialogen med AEP vært representert av et bredt sammensatt forhandlingsutvalg som har bestått av ordføreren, varaordføreren samt leder av teknisk utvalg. Advokatfirmaet Lund & Co har bistått kommunen i forhandlingene. Teknisk sjef og rådmannen har også vært til stede på møtene.

I forhandlingene om utbyggingsavtale har det vært sentralt for kommunen å 1) sikre en fornuftig og rasjonell "gjenbruk" av masser som tas ut i forbindelse med utvidelsen, 2) fremforhandle bidrag fra AEP til infrastrukturtiltak og 3) fremforhandle et nærings- og miljøfond fra AEP til kommunen. Et slikt fond vil kunne være et bidrag til å gi kommunen en andel av den verdiskapingen AEP vil nyte godt av i all fremtid, basert på kommunens naturressurser.

AEPs forhandlere har ikke hatt fullmakt til å forhandle om et slikt nærings- og miljøfond, og på den bakgrunn ba kommunens forhandlingsutvalg om et eget møte 10. september 2008 med representanter for AEPs ledelse. AEP v/ fungerende konsernsjef har imidlertid i brev 9. september gitt uttrykk for at AEP ikke ønsker å videreføre samtaler om et slikt fond med kommunen under henvisning til at dette tilligger konsesjonsmyndigheten å avgjøre. På denne bakgrunn ble møtet 10. september 2008 avlyst fra forhandlingsutvalgets side.

Etter møtet 25. august 2008 sendte Iveland kommune et utkast til utbyggingsavtale til AEP med forslag til tiltak og aktiviteter fra AEP. AEP har etter det siste møtet 1. september 2008 oversendt et nytt tilbud til utbyggingsavtale der tilskudd til nærings- og miljøfond er tatt ut av

tilbudet. AEP har bekreftet at tilbudet er å anse som endelig, og at selskapet ikke ønsker å gå videre i forhandlingene om nærings- og miljøfond.

Iveland kommunes utkast til utbyggingsavtale og AEPs endelige tilbud til utbyggingsavtale m/oversendelsesbrev følger saken som vedlegg 1 og 2.

Rådmannen vil for øvrig legge til at samarbeidet og dialogen med AEP har fungert godt i en uformell og god tone.

4. Vurderinger og konsekvenser – fordeler og ulemper ved den omsøkte utbygging

Rådmannen stiller seg positiv til at den planlagte utvidelsen av Iveland kraftverk medfører økt tilgang på klimavennlig energi i et nasjonalt og globalt perspektiv. Rådmannen anser det viktig at også Iveland kommune tar et bredt samfunnsansvar og stiller sine naturressurser til disposisjon for ytterligere fornybar energi i Norge. Samtidig er det grunn til å påpeke at vannkraftutbyggings negative konsekvenser utelukkende finner sted lokalt i Iveland kommune. For kommunen er det derfor av stor viktighet at de lokale negative konsekvenser reduseres og kompenseres på en best mulig måte i en eventuell konsesjon, og at det i kommunens egen interesseavveining finnes fordeler ved utvidelsen som oppveier de negative virkninger på de lokale omgivelser.

4.1 Økonomiske forhold

Generelt

Dersom AEP gis konsesjon for utvidelse av Iveland kraftverk i tråd med søknaden, innebærer dette at AEP gis en evigvarende konsesjon som representerer evigvarende fordeler for AEP og storsamfunnet. Kommunen har på tilsvarende måte et legitimt krav på at det blir igjen evigvarende fordeler i kommunen som vederlag for at kommunen stiller sin verdifulle naturkapital til disposisjon. I denne sammenheng fremheves det særlig at AEP får tilgang til å produsere nye 160 GWh fornybar og klimavennlig energi til en utbyggingspris som etter det opplyste må anses gunstig (2,70 kr/kWh). De vannkraftressurser som planlegges tatt i bruk må derfor anses spesielt verdifulle for AEP, sett i et bedriftsøkonomisk perspektiv.

I en tid der fornybar energi representerer stadig større økonomiske verdier, fremstår det fra kommunens ståsted som urimelig dersom kommunen ikke får ta del i denne verdiskapningen. Det vises i denne sammenheng særlig til at innføring av CO₂-kvoter, liberaliseringen av kraftmarkedet og den nylig opprettede tilknytningen til det europeiske kraftmarkedet via NorNed-kabelen og den planlagte NorGer-kabelen, har ført til at Iveland kommunes gjenværende vannkraftressurser utgjør enda større økonomisk verdi i dag og i fremtiden enn hva som tidligere har vært tilfelle. Disse verdiene representerer med andre ord betydelige økonomiske og evigvarende fordeler for AEP dersom det gis konsesjon.

Konsesjonskraft

Etter vassdragsreguleringsloven og industrikonsesjonsloven har berørte kommuner en lovbestemt rett til inntil 10 % av produksjonen til selvkost, som såkalt konsesjonskraft. I denne saken er situasjonen at det ikke er nødvendig med ervervskonsesjon eller reguleringskonsesjon for Iveland kraftverk. Konsesjonssøknaden skal behandles etter reglene i vannressursloven, hvor tilsvarende rett til konsesjonskraft ikke er tatt inn. Under henvisning til den betydelige kraftproduksjonen som finner sted i Iveland kraftverk, samt at det fra tidligere foreligger tillatelse til reguleringer på 4 meter i Gåseflåfjorden og 0,87 meter i Kilefjorden, befinner Iveland kommune seg i en spesiell situasjon i og med at det ikke avstås konsesjonskraft til kommunen. En kjenner ikke til tilsvarende kraftproduksjonsanlegg med tilsvarende størrelse, der det ikke avstås konsesjonskraft. Iveland kommune vil heller ikke kunne få konsesjonskraft etter dagens regelverk, jf. vannressursloven § 19 annet ledd som unntar vassdragsreguleringsloven § 12 nr. 15 om konsesjonskraft fra konsesjonsreglene i denne saken. Det må bemerkes at AEP således sparer betydelige beløp ved at AEP ikke forpliktes til å avstå konsesjonskraft.

Konsesjonsavgifter

Når det gjelder konsesjonsavgifter legger en til grunn at Iveland kommune er berettiget til å

motta konsesjonsavgifter, jf. vannressursloven § 19 annet ledd siste setning. Det fremgår her at ” Hvis det for et elvekraftverk med midlere årsproduksjon over 40 GWh ikke er gitt konsesjon etter lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v., fastsettes konsesjonsavgifter etter reglene i dennes § 2 fjerde ledd nr. 13, jf. § 5 tredje ledd nr. 2. ” Iveland kommune har med andre ord krav på at det fastsettes vilkår om konsesjonsavgifter dersom det gis konsesjon.

Næringsfond

Hva angår næringsfond, har dette vært forsøkt fremforhandlet med AEP parallelt med forberedelsene til høringsuttalelsen. Rådmannen er av den oppfatning at gjeldende regelverk er uheldig slik det fremstår i dag. Ved at spørsmålet om hvorvidt det skal settes vilkår om næringsfond til fordel for vertskommunene er forbeholdt vassdragsmyndighetene under konsesjonsprosessen, har ikke kommunestyret på høringstidspunktet noen kunnskap om hvorvidt vilkår om slikt fond vil bli stilt for konsesjonen. Kommunestyret mangler derfor kunnskap om hva de endelige samlede virkninger vil bli for kommunen. Dette gjør det vanskelig å foreta en fullstendig interesseavveining. På denne bakgrunn har Iveland kommune forsøkt fremforhandlet avtale om nærings- miljø fond med AEP, slik at dette endelig skulle være avklart før kommunestyrets interesseavveining mellom fordeler og ulemper foretas.

For Iveland kommune er et nærings- og miljøfond spesielt viktig av tre grunner. For det første vil et slikt fond kunne fungere som et surrogat for at kommunen ikke mottar konsesjonskraft, jf. ovenfor. Hensett til den økning i kraftpriser man har erfart i de senere år, ville konsesjonskraftordningen representert betydelige verdier for Iveland kommune uavhengig av om kommunen hadde benyttet kraften til eget bruk eller solgt konsesjonskraften på kraftmarkedet.

For det annet vil et næringsfond kunne avbøte de skader og ulemper som utvidelsen medfører.

Som Fylkesmannen i Aust-Agder allerede har påpekt i sin høringsuttalelse, vil viktige friluftsinnteresser i vassdraget bli berørt. Videre har Fylkesmannen i Aust-Agder fremholdt at utvidelsen vil kunne få uheldige konsekvenser i forhold til turveien som går på vestsiden av vannstrengen nedstrøms Gåseflådammen, og som inngår i Nasjonal sykkelrute nr. 3. Rådmannen deler Fylkesmannens oppfatning på disse punktene, og mener at et næringsfond ville kunne bidra til å avbøte nevnte uheldige virkninger. I motsetning til mange andre vannkraftutbyggingsprosjekter, vil utbyggingen i sin helhet skje tett inntil et bebodd område, og anleggsarbeidene vil få spesielt negative virkninger for befolkningen rundt Skajævjå.. Dette er også et særlig negativt forhold som taler for at det bør gis næringsfond.

For det tredje ser en det slik at naturressurser kommunen avstår ved en konsesjon, utgjør en større verdi i dag enn tidligere. Enda tydeligere blir dette når avståelsen vurderes i et evighetsperspektiv. Det vises til den ovenfor siterte bestemmelsen i vannressursloven § 25, hvor det fremgår at vurderingen av om det skal gis konsesjon skal ta i betraktning at det er tale om virkninger av ” varig karakter. ” De negative virkninger vil være av varig karakter for Iveland, og da har kommunen et legitimt krav på at også fordeler må ha en varig karakter. I motsatt fall blir avveiningen av fordeler og ulemper ubalansert.

På bakgrunn av ovennevnte er et nærings- og miljøfond av stor viktighet for Iveland kommune, og kommunen har derfor forsøkt fremforhandlet et slikt fond i forkant av høringsuttalelsen slik at kommunestyret kan vite hva kommunestyret avveier av fordeler og ulemper. AEP har stilt seg avvisende til å inngå forhandlinger vedrørende næringsfond, og rådmannen finner derfor situasjonen uoversiktlig med hensyn til hva kommunen kan forvente av fordeler som oppveier ulempene for kommunen i lokalt perspektiv og under en evigvarende tidshorisont. Hensett til nærings- og miljøfondets avgjørende betydning som eneste sikre økonomiske kompensasjon for kommunen, finner en det derfor vanskelig å gi noen klar vurdering av om kommunen oppnår fordeler i den grad at ulempene oppveies for Iveland kommune.

Skatte- og avgiftsinntekter

På side 52 i konsesjonssøknaden fra AEP fremheves at utvidelsen av Iveland kraftverk vil medføre økte inntekter for kommunen. I forhold til økte inntekter fra Iveland kraftverk i form av naturressursskatt, vil en bemerke at naturressursskatten er gjenstand for utjevning gjennom det

statlige overføringssystemet for kommunene. Når det gjelder grunnrenteskatten, vil denne i sin helhet tilkomme staten etter dagens skattesystem.

Iveland kommune vil således bare i svært beskjeden grad bli stilt bedre økonomisk enn dagens situasjon med hensyn til skatteinntekter fra den økte kraftproduksjonen.

Når det gjelder økte eiendomsskatteinntekter opplyses det på side 52 i konsesjonssøknaden at økt eiendomsskatt maksimalt vil kunne utgjøre 1,7 millioner kr etter 7 driftsår. Imidlertid har eiendomsskatteordningen har vært gjenstand for betydelige rikspolitiske diskusjoner over lengre tid, og kommunen kan ikke ta for gitt at eiendomsskatteordningen vil bli opprettholdt i fremtiden i sin nåværende form som en lokal skatteordning. Det vises også til at AEP i en annen utbyggingssak (Brokke Nord og Syd) for kort tid siden har klaget til myndighetene over gjeldende rammebetingelser for vannkraftutbygging, og bedt om endringer i disse. Ordningen – vurdert i henhold til vannressursloven § 25 på lengre sikt - er med andre ord usikker. Det vises i den forbindelse også till uttalelser i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 i St. meld. nr. 2 (2007-2008) kap. 3.10.7, der blant annet eiendomsskatteordningen blir omtalt som et disincentiv for videre vannkraftutbygging.

Øvrige økonomiske konsekvenser som følge av utvidelsen

AEP fremholder i konsesjonssøknaden på side 52 at utvidelsen vil få betydelige økonomiske ringvirkninger for lokale og regionale entreprenører, leverandører og servicebedrifter. Videre fremholdes det at ca. 20-30 % av arbeidsstokken erfaringsmessig blir rekruttert i regionen. Iveland kommune vil bemerke at AEPs anslag er høyst usikre og finner det således vanskelig å legge vekt på anslagene i den interesseavveiningen som skal finne sted. Det vises særlig til den tilgang man har på utenlandsk arbeidskraft som følge av EØS-avtalen og de innkjøpsregler som vil gjelde og som umuliggjør noen favorisering av lokale entreprenører og leverandører. Erfaringen fra den senere tids store anleggsarbeider i vår region (for eksempel utbyggingen av E 18 og utbyggingen av Statnetts linje i Setesdal) viser at det i all hovedsak er store, utenlandske entreprenører som står for anleggsarbeidene dersom det ikke legges spesielt til rette for mindre lokale entrepriser.

Oppsummering økonomiske forhold

Slik situasjonen er i dag, vurderer rådmannen det som usikkert om Iveland kommune samlet sett og i et lengre tidsperspektiv vil sitte igjen med fordeler som oppveier for de ulemper utvidelsen medfører lokalt.

4.2 Fysiske forhold

Selve utvidelsen av Iveland kraftverk omfatter i hovedsak bygging av ny tilløpstunnel, nytt kraftverk i fjell og nytt avløp inkludert ny avløpstunnel og kanal. Dette medfører betydelige inngrep tett inntil et bebodd område.

Infrastruktur

AEP har i vedlagte tilbud om utbyggingsavtale til Iveland kommune fremsatt tilbud om avståelse og tilkjøring av tunnelmasser til gang- og sykkelvei. Videre har AEP fremsatt tilbud om et tilskudd på 7 MNOK til opparbeidelse/ferdigstillelse av 3 parseller med gang- og sykkelvei samt undergang under RV 403. ved Skaiålia. I tillegg har AEP også fremsatt tilbud om utbedring av deler av FV 295 samt oppgradering av kommunal vei fra RV 403 og ut til Øyna. For fullstendig oversikt over tilbudet vises det til vedlagte tilbud om utbyggingsavtale.

Rådmannen anser AEPs fremsatte tilbud som positivt, og legger til grunn at kommunestyret legger vekt på vedlagte tilbud om utbyggingsavtale, inkludert utbyggingsavtalens forutsetninger, i kommunestyrets interesseavveining.

Minstevannføring

Innledningvis vil rådmannen peke på at vannressurslovens hovedregel er at det *skal* settes krav til minstevannføring ved vassdragsutbygging, jf vannressursloven § 10.

Hva gjelder utvidelsens fysiske følger merker en seg at AEP i konsesjonssøknaden på side 58/59 foreslår en sirkulasjonsvannføring på 200 l/s som alternativ til minstevannføring tilsvarende den alminnelige lavvannføringen på vannstrengen mellom Gåseflådammen og utløpet fra Iveland kraftverk. Under henvisning til sikkerhetshensyn, biologiske forhold og naturestetiske hensyn, vurderer en det slik at det må slippes en minstevannføring tilsvarende den alminnelige lavvannsføringen på nevnte elvestrekning. Det anses som negativt dersom det ikke settes vilkår om minstevannføring ved en eventuell konsesjon. Det vises i denne sammenheng spesielt til høringsuttalelsene fra Fylkesmannen i Vest-Agder og Fylkesmannen i Aust-Agder om minstevannføring som rådmannen slutter seg til.

Rådmannen er også av den klare oppfatning at en ordning med sirkulasjonsvannføring vil medføre en årlig tilbakevendende skade/ulempe i vannstrengen. Det vises i denne sammenheng særlig til at elvestrengen tilnærmet tørlegges i store perioder av året, samt at man vil oppleve store temperatursvingninger i vannet. Den skisserte løsningen vurderes som særlig uheldig for fisk og andre næringsdyr i elvestrengen.

Videre registreres at AEP i konsesjonssøknaden på side 58 fremholder at sikkerhetsmessige forhold tilsier at det ikke er tilrådelig å legge til rette for allmenn bruk av elvestrekningen. Elvestrekningen er et populært badested for kommunens innbyggere på sommertid. Dette er et faktisk forhold som kommunen må forholde seg til. En er imidlertid enig med Fylkesmennene i Aust-Agder og Vest-Agder om at minstevannføring vil redusere antall badeplasser i elva, og dessuten avgrense disse til elvekanten, hvilket må antas å redusere den sikkerhetsmessige risikoen ved plutselig slipp av vann i dammen.

Rådmannen vil i alle tilfelle, uavhengig om man legger til grunn det skisserte forslaget til sirkulasjonsvannføring eller minstevannføring, forutsette at det ved en eventuell konsesjon pålegges foretatt nødvendig varsling eller lignende av hensyn til allmennhetens sikkerhet. Et flomvarslingssystem antas å være den best egnede måten for å ivareta sikkerhetshensyn for allmenne interesser langs elvestrekningen.

Uavhengig av hvilken løsning som velges, finner en at det på grunn av allerede nevnte hensyn må bygges terskler på den berørte strekningen.

Manøvrering

Rådmannen registrerer at AEP i søknaden på side 30 opplyser at det ikke forventes vesentlige endringer i vannstandsforholdene i inntaksmagasinerne i Gåseflåfjorden og Kilefjorden i forhold til dagens situasjon. Videre opplyses det at Gåseflåfjorden i fremtiden forventes å ligge med vannstander like oppunder HRV.

Til tross for at AEP fremholder ovennevnte, vil Iveland kommune be om at det innsettes vilkår om sommervannstand i konsesjonen. Under henvisning til den praksis som har blitt vanlig den senere tid med effektkjøring, vil slik kjøring kunne få sterkt negative konsekvenser for hytter, beboende og andre brukere av vannet i sommersesongen. Iveland kommune er spesielt bekymret for et skjemmende landskapsbilde og potensielle erosjonsproblemer dersom AEP benytter Iveland kraftverk til effektkjøring i fremtiden. Videre er det som påpekt av Fylkesmannen i Aust-Agder knyttet viktige interesser til friluftsliv til vassdraget, herunder padling. Det må derfor settes vilkår om egen sommervannstand i manøvreringsreglementet. Utsagn om fremtidig kjøremønster i en konsesjonssøknad eller i en innstilling fra konsesjonsmyndigheten representerer ikke noen rettslig skranke for konsesjonærens drift, og at det bare er gjennom formelle vilkår for konsesjon at de nødvendige rammer for fremtidig drift kan sikres.

Under henvisning til AEPs opplysninger om at vannstanden i Gåseflåfjorden forventes å ligge tett oppunder HRV, vurderer en det slik at vilkår om magasinifylling i manøvreringsreglementet uansett ikke vil være av inngripende art overfor AEP. Det kan i denne sammenheng også vises til at det er de opplysninger AEP forespeiler om vannstand som herværende høringsuttalelse og konsesjon for utvidelse skal gis på. Av drifts- og sikkerhetsmessige hensyn vil kommunen ikke stille seg negative til at AEP får tillatelse til å senke vannstanden i sommerperioden ved for eksempel uventet driftstans eller vedlikehold. Det forutsettes imidlertid at tapping under fastsatt HRV for sommermånedene kun må skje etter særskilt tillatelse fra vassdragsmyndighetene, med mindre sikkerhetsmessige hensyn nødvendiggjør umiddelbar tapping.

Av hensyn til kommunens innbyggere og turister som benytter seg av Gåseflåfjorden og Kilefjorden, anser kommunen derfor at bestemmelser om sommervannstand i perioden 15. mai – 15. September vil være tilstrekkelig til å motvirke et skjemmende landskapsbilde og erosjonsproblemer ved eventuell effektkjøring. Kommunen vil be om at NVE fastsetter vilkår om sommervannstand som ligger 1 meter under gjeldende HRV.

Isforhold

Det fremgår av søknaden på side 38 at utvidelsen vil medføre endringer i isforholdene. Særlig gjelder dette i Dalanekilen på grunn av økt strømhastighet. Det legges derfor til grunn at det foretas tilfredsstillende sikring/merking av områder som er usikre å ferdes ved på grunn av ustabile isforhold. Det må presiseres at krav om sikring/merking ikke bare gjelder nye åpne vannområder, men også områder som fra før av er utsatt for dårlig is.

Drikkevannforsyning

Iveland kommune har anlagt uttak for drikkevann like sør for kraftverket ved Skaiå. Rådmannen finner grunn til å påpeke viktigheten av at vannkvaliteten opprettholdes i hele anleggsperioden og videre når anlegget står ferdig.

AEP har i konsesjonssøknaden på side 4 opplyst at det vil kunne oppstå blakking av elvevannet i forbindelse med anleggsperioden. Det er kommunen som har ansvar for vannkvaliteten, og AEP må i forbindelse med utvidelsen pålegges vilkår om å sikre at vannkvaliteten verken reduseres eller forringes. Det forutsettes i denne sammenheng at AEP pålegges vilkår om utredning, kostnader, utførelse av avbøtende tiltak, m.v. i forbindelse med drikkevannforsyning.

Mineralforekomster

Iveland kommune har flere gruver og rike mineralforekomster. Flere av mineralene er sjeldne mineraler, og Iveland kommune har satset på mineralforekomstene i turistøyemed. I forbindelse med sprengning og masseuttak er det fra kommunens side derfor ønskelig å sikre interessante mineraler, i den grad anleggsarbeidene måtte komme i berøring med slike forekomster. Kommunen vil i denne sammenheng be om å få overdratt slike mineraler kostnadsfritt fra AEP. AEP har allerede gjennom løpende dialog og i AEPs tilbud om utbyggingsavtale gitt uttrykk for at AEP vil legge til rette for mineraluttak for Iveland kommune.

Tipper

Det er opplyst i søknaden at masseuttaket i forbindelse med utvidelsen vil få et betydelig omfang, i størrelsesorden ca. 500 000 m³. Videre er det opplyst at massene er planlagt fordelt på Tipp Frøysåna (ca. 46 000 m³), Tipp Moltekjerr (Ca. 415 000 m³), Tipp Utløp (5-10 000 m³), Tipp Dalankilen (opptil 85 000 m³) og ved Tveiteøyna (Ca. 10-15 000 m³).

Kommunen har i løpet av dialogen med AEP fremforhandlet en utbyggingsavtale der AEP forplikter seg til å benytte masseuttakene til bygging av infrastruktur, m.v. Videre har kommunen gjennom utbyggingsavtalen rett til å disponere øvrige tippmasser fra Tipp Moltekjerr

etter at AEP har dekket egne behov. Rådmannen anser det som positivt at massene kan utnyttes på en hensiktsmessig og rasjonell måte til beste for allmenne interesser.

Det er imidlertid en forutsetning for at avtalen skal gjelde mellom Iveland kommune og AEP at *"AEP meddeles konsesjon i all hovedsak i samsvar med konsesjonssøknaden"*. For det tilfelle at AEP gis konsesjon på avvikende vilkår som medfører at AEPs tilbud om utbyggingsavtale således faller bort, er det av avgjørende viktighet at eventuelle tipper blir tilsådd og plassert på en slik måte at tippene skjermes for innsyn.

5. Tilrådning

Etter en samlet vurdering finner rådmannen at slik situasjonen fremstår for Iveland kommune i dag, med den usikkerhet som hersker omkring et mulig nærings- og fond i den størrelse Iveland kommune mener er rimelig, gjør at det er vanskelig å ta stilling til om AEPs planlagte utvidelse av Iveland kraftverk medfører fordeler som samlet sett overstiger de samlede ulempene sett fra Iveland kommunes ståsted, og sett i et lengre tidsperspektiv.

Slik saken i dag foreligger opplyst for kommunen, vurderes det slik at denne usikkerheten bør føre til at kommunestyret motsetter seg en konsesjon i tråd med konsesjonssøknaden.

Vedlegg:

1. Utbyggingsavtale fra AEP med oversendelsesbrev (mail)
2. Kommunens utkast til utbyggingsavtale

Iveland kommune
Rådmann Bente Urdal
Birketveit
4724 Iveland

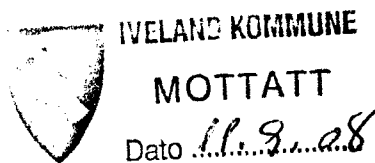
Vedlegg 1.

Saksbehandler: Olav Brunvatne
E-postadresse: olav.brunvatne@ae.no
Sak ID: 2005/000158

Kopi til:
Vår dato: 09.09.2008

Deres referanse:
Deres dato:

Side 1 av 1

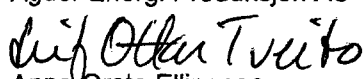

Utvidelse Iveland kraftverk. Tilbud om utbyggingsavtale med Iveland kommune.

På bakgrunn av den løpende dialog vi har hatt med kommunen oversender vi vårt forslag til utbyggingsavtale (vedlagt).

Når det gjelder spørsmålet om Iveland kommune er berettiget til næringsfond, er det et spørsmål vi mener tilligger NVE og OED å avgjøre. Agder Energi Produksjon as (AEP) ønsker på denne bakgrunn ikke å videreføre samtalene om et slikt fond før NVE/OED har avgitt sin endelige innstilling.

Vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid med kommunen i arbeidet med å utvide Iveland kraftverk.

Med vennlig hilsen
Agder Energi Produksjon AS

Anne Grete Ellingsen
Fung. Administrerende direktør

Vedlegg – Tilbud om utbyggingsavtale

Agder Energi Produksjon AS

Hovedkontor
Elvegaten 2
Serviceboks 603
4606 Kristiansand

Telefon: 38 60 70 00
Telefaks: 38 60 79 48
E-post: aeproduksjon@ae.no

Bankgiro.: 6318.05.38919
Org.no.: NO 882 973 972
Web: www.ae.no

Utbyggingsavtale med Iveland kommune

Bakgrunn

I tilknytning til planer for utvidelse av Iveland kraftverk, ref konsesjonssøknad av 19.12.07, fremmer Agder Energi Produksjon as (AEP) følgende tilbud om utbyggingsavtale med Iveland kommune.

1. Forutsetninger for ikrafttredelse av utbyggingsavtalen

- AEP meddeles konsesjon i all hovedsak i samsvar med konsesjonssøknaden av 19.12.07.
- AEP får dispensasjon i medhold av Pbls § 7 for gjennomføring av utbyggingen, ref AEPs brev av 16.05.08.
- AEP kan justere planene for lokalisering av anleggsveier med formål å optimalisere anleggsdriften mhp deponering av tunnelmasse i Skaiåområdet (herunder midlertidig anleggsvei fra Moltekjær og østover til Skaiåområdet), ref. pkt. 2. Det forutsettes at dette skjer i samråd med kommunen.
- Gjennomføring av infrastrukturtiltak nevnt nedenfor (ref pkt 2) forutsetter at Iveland kommune står for klargjøring av arealbruk og gjennomføring av nødvendig planprosess innen tidspunkt for anleggsstart. Dette innebærer at Iveland kommune foretar det grunnverv samt treffer de reguleringsmessige vedtak som viser seg nødvendig for gjennomføring av de avtalte infrastrukturtiltakene (herunder anleggelse av midlertidig anleggsvei fra Moltekjær til deponier i Skaiåområdet). I tilfelle ovennevnte forhold ikke er på plass innen tidspunkt for anleggsstart kan AEP realiserer utbyggingen i tråd med de planer som følger av konsesjonssøknad og konsesjonsvedtak.
- Det er videre et vilkår at kommunen gir sin tilslutning til utbyggingsavtalen samtidig som det avgis og fattes vedtak om endelig uttalelse til NVE vedrørende konsesjonssøknaden.
- Ikrafttredelse av avtalen er ellers betinget av at AEP fatter en investeringsbeslutning.

2. Infrastrukturtiltak

2.1 Veitiltak

2.1.1

AEP oppgradere kommunal vei fra Rv 403 til Dalane gård slik at den tilfredstiller AEP og utførende entreprenør sine krav til veistandard sett i forhold til planlagt transportbehov og anleggstrafikk.

I tillegg oppgraderes kommunal vei fra Dalane gård til Øyna slik at den tilfredsstiller kommunens krav til veistandard sett i forhold til eksisterende bruk/trafikk.

Krav til veistandard på ulike deler av veistrekningen klarlegges i felles befaring sammen med innleid sakkyndig med særlig kompetanse på veibygging og anleggsvirksomhet.

Etter endt anleggsdrift skal tilstanden på veien tilfredsstille alminnelige krav til standard for kommunale veier. Dette klarlegges i en felles sluttbefaring som berammes ved endt anleggsdrift.

2.1.2

AEP utbedrer Fv 295 (Ormen Lange) fra avkjørsel ved Rv 403 øst for Skaiå skole til avkjøringen til Iveland kraftverk i tråd med ny reguleringsplan og nødvendige reguleringsmessige vedtak for området samt føringer fra Statens vegvesen. Endelig ferdigstilling av veien, herunder asfaltering, gjennomføres innen slutføring av anlegget.

2.1.3

AEP anlegger permanent ny vei og bro over Frøysåna som framtidig adkomst til boliger i Linnekron. Ny vei og bro opparbeides i tråd med ny reguleringsplan og nødvendige reguleringsmessige vedtak. Avkjørsel fra Fv 295 etableres i samråd med Statens vegvesen. I anleggsperioden skal AEP stå fritt til å benytte ovennevnte vei og bro til massetransport knyttet til infrastrukturiltakene i Skaiåområdet. Dette innebærer at eksisterende vei inn til Iveland kraftverk periodevis opprettholdes som adkomstvei til boligene i Lillekron i anleggsperioden. Endelig ferdigstilling av vei og bro, herunder asfaltering og oppsetting av gatelys, gjennomføres innen slutføring av anlegget.

2.1.4

Det planlegges anlagt 3 parseller med gang- og sykkelvei samt en undergang i Skaiåområdet. Beliggenhet og lengde er som følger:

- Gang- og sykkelvei langs Rv 403 (på vestsiden) fra Bakkemyra til Skaiå – lengde 832 m.
- Gang- og sykkelvei langs Rv 403 (på østsiden) fra Skaiå til Osmundskleiv – lengde 730 m.
- Gang- og sykkelvei langs kommunal vei fra Skaiå butikk til Skaiå skole og barnehage – lengde 330 m.
- Undergang Rv 403 – ved Skaiålia/avkjørsel Fv 295.

Kommunen står ansvarlig for anleggelse av ovennevnte gang- og sykkelstier samt undergang. AEP står for tilkjøring av tunnelmasser til trase for gang- og sykkelstiene, og yter i tillegg et tilskudd på 7 mill. kr til opparbeidelse/ferdigstilling.

2.2 Massedeponering i Skaiåområdet

AEP vil i tråd med kommunens skisserte ønsker tilføre og grovplanere inntil 300 000 m³ med sprengstein til Skaiåområdet. Massene plasseres etter nærmere anvisning fra Iveland

kommune i tråd med ny reguleringsplan og nødvendige reguleringsmessige vedtak for Skaiåområdet. Massedeponeringen forutsettes godkjent av NVE.

Ut over ovennevnte ramme på 300 000 m³ får Iveland kommunen rett til å disponere øvrige tippmasser fra "Tipp Moltekjær" så fremt AEP har fått dekket eget massebehov. Et framtidig masseuttak fra "Tipp Moltekjær" betinger særskilt avtale som inngås når AEPs massebehov er endelig avklart (senest når tunnelarbeidene er slutført). For å være gyldig må nevnte avtale om kommunalt masseuttak mv fra "Tipp Moltekjær" godkjennes av NVE.

3. Gåseflåfjorden

AEP legger til grunn at i perioden 15. mai til 15. september skal vannstanden i Gåseflåfjorden normalt ikke underskride kote 166,00 (dvs HRV – 1m) med mindre det er fare for flom eller det i forbindelse med tilsyn/vedlikehold av anleggene er nødvendig med videre nedtapping. Sistnevnte forbehold omfatter også hensyn til tilsyn/vedlikehold av kraftanlegg oppstrøms og nedstrøms Iveland kraftverk samt i tilknytning til ulike miljøtiltak i vassdraget, eksempelvis ekstraordinær nedtapping i forbindelse med fjerning av krypsiv.

4. Drikkevann

Med henvisning til konsesjonssøknaden (ref side 49 siste avsnitt) vil AEP om nødvendig gjennomføre tiltak for å opprettholde en sikker og tilfredstillende drikkevannsforsyning fra anlegget i/ved Nomelandsdammen, eller eventuelt etablere en midlertidig vannforsyning fra en annen vannkilde hvis det viser seg nødvendig.

5. Mineraler

I den grad det i forbindelse med tunnelarbeidene avdekkes større mineralforekomster, og det ikke er til hinder for rasjonell anleggsdrift, vil AEP legge til rette for at kommunen i tilbørlig grad får tilgang på tunnelmassene fra slike forekomster. Deponering av slike masser, slik at de blir tilgjengelig for kommunen, avtales nærmere på et senere tidspunkt.

Kristiansand ..... 2008.

.....
Agder Energi Produksjon as

Utbyggingsavtalen tiltredes – Iveland .....2008.

.....
Iveland kommune

TILBUD

Fra Agder Energi Produksjon AS

Til Iveland kommune

Om

Utbyggingsavtale ved konsesjon for utvidelse av Iveland kraftverk

Arnt

Vedlegg 2.
Oversendt
AEP 27/8
kl. 10.30

B

1. Bakgrunn

Agder Energi Produksjon (AEP) søkte 19. desember 2007 om konsesjon for utvidelse av Iveland kraftverk i Otravassdraget i Iveland kommune. Utvidelsen er planlagt som et eget anlegg, men parallelt med eksisterende kraftanlegg, som ble gitt konsesjon på 1940-tallet. Det nye anlegget skal samkjøres med det eksisterende slik at den totale slukeevnen øker til ca 216 m³/s. Årsproduksjonen øker fra ca 340 til ca 500 GWh, som tilsvarer et årlig forbruk til ca 8000 husstander.

2. Formål med en utbyggingsavtale

Utbyggingskostnadene for den omsøkte utvidelsen er anslått til 430 mnok, og investeringen vil i hovedsak finne sted i Iveland kommune. Det er AEPs intensjon med nærværende tilbud å sørge for en best mulig samordning av de tiltak som utbyggingen gjør nødvendig med ønskede infrastrukturtiltak i Iveland kommune, slik at den samlede samfunnsmessige gevinsten blir høyest mulig. Det er videre AEPs intensjon at de samlede fordeler for Iveland kommune ved en utbygging som omsøkt, skal bli større enn de samlede ulemper slik at kommunen ser seg tjent med en utbygging. AEP ser også den omsøkte utbygging som et viktig nasjonalt tiltak i energi –og klimamessig sammenheng.

3. Vilkår for tilbudet om utbyggingsavtale

1. Det er et vilkår for tilbudet at AEP meddeles konsesjon i all hovedsak i tråd med konsesjonssøknaden. Dersom det foretas endringer av konsesjonsmyndigheten som i nevneverdig grad reduserer lønnsomheten ved den omsøkte utbygging, kan hver av partene i denne utbyggingsavtale kreve reforhandling av avtalen med sikte på å opprettholde den opprinnelige balansen mellom partene.
2. Det er videre et vilkår for tilbudet at Iveland kommune foretar de grunnnerverv som måtte vise seg nødvendige for at AEP skal kunne gjennomføre de infrastrukturtiltak som er nevnt nedenfor. AEP skal i god tid gi Iveland kommune en oversikt over hvilke grunnnerverv som anses nødvendige.
3. Det er videre et vilkår for tilbudet at Iveland kommune treffer de reguleringsmessige vedtak som måtte være nødvendig for gjennomføringen av de avtalte infrastrukturtiltak, og til en slik tid at anleggsarbeidene ikke blir forsinket.
4. Det er videre et vilkår for tilbudet at Iveland kommune gir dispensasjon fra sin reguleringsmyndighet for så vidt gjelder de arealinngrep utbyggingen vil kreve.
5. Det er videre et vilkår for tilbudet at Iveland kommune gir sin tilslutning til konsesjonssøknaden.

4. Veitiltak

AEP vil foreta følgende arbeider på veier:

- 4.1. Utbedring av kommunal veg helt ut til Øyna. Vegen utbedres slik at hele strekningen holder vegstandard skogsbilveg klasse 4.
- 4.2. Fv 295 (Ormen Lange) utbedres i tråd med ny reguleringsplan for området og føringer fra Statens Vegvesen. Vegen asfalteres.
- 4.3. Det anlegges permanent ny veg og bro over Frøysåna som atkomst til beboerne i Linnekron, jf høringsuttalelse fra Blekehølen Veilag. Ny veg og bro opparbeides ihht ny reguleringsplan og tilfredsstiller krav til kommunal overtakelse. Veg og bro opparbeides med asfalt og gatelys.
- 4.4. På Rv 403 ved kryss Fv 205 og avkjørsel til Skaiålia anlegges undergang for gang- og sykkelveg ihht krav fra Statens Vegvesen. Undergangen opparbeides med asfalt og gatelys.
- 4.5.
  - Det anlegges gang- og sykkelveg langs Rv 403 fra Bakkemyra til Skaiå, 832 m.
  - Det anlegges gang- og sykkelveg langs Rv 403 fra Skaiå til Osmundskleiv, 730 m.
  - Gang- og sykkelvegene langs Rv 403 utføres ihht reguleringsplan og føringer fra Statens Vegvesen.
  - Det anlegges gang- og sykkelveg fra Skaiå butikk til Skaiå skole og barnehage, 330 m.
  - Gang- og sykkelvegen langs kommunal veg utføres ihht reguleringsplan og krav til kommunal overtakelse.
  - Samtlige gang- og sykkelveger opparbeides med asfalt og gatelys.

5. Plassering og planering av overskuddsmasser

AEP vil i tråd med kommunens ønsker foreta plasseringer og grovplaneringer av 350 000 m³ overskuddsmasse. Massen plasseres etter nærmere anvisning fra Iveland kommune innenfor og i tråd med ny reguleringsplan for Skaiå området.

6. Fremtidig bruk av overskuddsmasse

Iveland kommune gis vederlagsfri adgang til tipp Moltekjerr for fremtidig uttak av overskuddsmasse. AEP vil sørge for at det etableres permanent strømuttak på tipp Moltekjerr i forbindelse med fremtidig masseuttak. Videre vil AEP sørge for at det opparbeides permanent vei inn til tipp Moltekjerr for uttak av masser.

7. Gåseflåfjorden

AEP har i gjeldende konsesjon rett til å regulere Gåseflåfjorden med 4 meter. I konsesjonssøknaden har AEP lagt til grunn at vannstanden i Gåseflåfjorden forventes å ligge tett opp under HRV gjennom hele året. På denne bakgrunn er AEP og Iveland kommune enige om at det innføres sommervannstand i Gåseflåfjorden. I perioden 15. mai til 15. september skal AEP ikke tappe Gåseflåfjorden lavere enn HRV minus 1 meter. "

8. Drikkevann

Dersom kommunens drikkevannforsyning på noen måte skulle bli negativt berørt under anleggsarbeidene, forplikter AEP seg til umiddelbart å utbedre drikkevannforsyningen, og om nødvendig skaffe berørte innbyggere tilfredsstillende drikkevann fra annen vannkilde inntil forholdet er utbedret.

9. Lokale leverandører

Det er AEPS intensjon at lokale leverandører skal kunne konkurrere på lik linje med andre om leveranser av varer og tjenester til anlegget. AEP har i konsesjonssøknaden lagt til grunn at en utbygging som omsøkte vil få stor betydning for det lokale næringslivet.

AEP vil i samarbeid med kommunen sørge for at forholdene blir lagt til rette for i størst mulig grad innenfor gjeldende regler å sikre at lokale vare- og tjenesteleverandører kommer i betraktning ved de ulike oppdrag. På denne bakgrunn vil EP om ønskelig delta på informasjonsmøter med det lokale næringslivet og samarbeide med kommunen i det generelle informasjonsarbeidet mot nærings- og arbeidslivet.

10. Funn av mineraler

Iveland kommune er rik på mineraler, og dette er et viktig element i byggingen av kommunens omdømme. Dersom AEP skulle finne mineraler i forbindelse med anleggsvirksomheten, tilhører disse Iveland kommune, og AEP skal straks informere kommunen om slike funn.

11. Nærings-og utviklingsfond

Iveland kommune har mottatt forholdsvis beskjedne inntekter fra Iveland kraftverk i løpet av konsesjonstiden på 60 år, og vil heller ikke motta konsesjonskraft fra den omsøkte utvidelsen av kraftverket, til tross for den betydelige vannkraftproduksjonen som vil finne sted i Iveland kraftverk. I betraktning av Iveland kommunes spesielle situasjon, og hensett til AEPs intensjon om at kommunen samlet sett skal se seg tjent med en utbygging som omsøkt, utbetaler AEP til kommunen i et nærings- og utviklingsfond

30 – tretti – millioner kroner

Det er et vilkår for utbetaling fra AEP til kommunen at kommunen ikke fremmer krav på tildeling av næringsfond som konsesjonsvilkår eller fremmer krav på andre konsesjonsvilkår av direkte økonomisk betydning for kommunen.

Beløpet skal indeksreguleres i tråd med utviklingen i konsumprisindeksen med basis i indeksen for august 2008.

Beløpet kommer til utbetaling 14 dager etter at AEP har truffet endelig investeringsbeslutning.

12. Bortfall av tilbudet

Dersom vilkårene nevnt under pkt 3 ikke oppfylles, bortfaller tilbudet. Dersom konsesjon ikke meddeles eller konsesjonssøknaden blir trukket tilbake eller AEP vedtar ikke å gjennomføre den omsøkte utbygging, bortfaller avtalen med øyeblikkelig virkning.